

Socialistisk
Folkeoplysningsforbund

Edutainment Idékatalog

**Fortæl mig – jeg glemmer
Involver mig – jeg forstår'**
Kinesisk ordsprog

Indhold

Edutainment - oplevelse med mening!	1
Drøm højt	2
• Sang og stemning	
• Ønske-præsentation	
• Værdispil	
• Talebold	
• Avisoverskrifter	
• Afskedsgave	
Hva' med kulturen?	4
• Boksering	
• Location, scenografi og kulisser	
• Stem med fødderne og post-it-afstemning	
Fremtidens ældrepleje	5
• Rekvisitter	
• Forumteater	
Inspiration til valgkamp	6
• Mød nye mennesker nye steder	
• Bryd-barrieren-bingo	
• Stem med fødderne	
Hvad er venstrefløjens projekt?	7
• Scenografi	
• Sangoplæg	
• Postkort	
På Holbæk Havn	8
• Walk'n'talk	
• On-location	
Running intro	9
• Byen som læringsrum	
• Orienteringsløb	
• Champagne og aktivitetsfest	
• Post-it-evaluering	
'Priser'	10
Henvisninger og inspiration	11

Edutainment – oplevelse med mening!

'Educational entertainment' eller 'entertainment-education' er en form for underholdning, der er designet til også at lære. Eller en form for oplysning, der er skabt til også at underholde.

Edutainment kan være at pakke læring ind i kendte former for underholdning, som f.eks. tv-programmer, teater, musik, legepladser, osv. Eller det kan være kendte former for oplysning, undervisning eller debat, der benytter underholdning som formidlingsform.

På dansk vil vi tale om konceptet 'leg & læring' eller oplevelse med mening.

Dette idékatalog går i dybden med den gren af edutainment, der handler om at oplyse og debattere på en underholdende måde. Det er kernen i SFOFs virke som politisk eventbureau!

Idékataloget er resultatet af en række virkelige forsøg med edutainment-værktøjer. Inspireret på et 24-timers seminar på Højskolen Snoghøj i smukke omgivelser ved Lillebælt i januar 2008, gennemførte i alt 17 arrangører efterfølgende 7 begivenheder spredt i hele landet, med forsøg med i alt 23 edutainmentværktøjer. I juni 2008 mødtes arrangørerne på Akademiet for Utæmmet Kreativitet i København for at drøfte erfaringer og resultater.

SFOF takker følgende for modige og vel gennemførte forsøg samt billedmateriale til idékataloget: Louise P. de Richelieu, Bodil Kirk Sørensen, Dorte Nielsen, Linda Nielsen, Birgit Kruse, Birgit Stolz Andersen, Birgitte Kjøller Pedersen, Vagn Kjær-Hansen, Poul Reher Jensen, Natasha Rasmussen, Dorte Kolding, Niels Bonnerup, Rebekka Knudsen, Jan Alder, Lars Huniche, Nicholas Farr og Charlotte Wamberg.

SFOF takker endvidere Trine Bendix for idé og projektstyring af edutainmentforløbet, Marianne Høgsborg for kompetent sekretariatsbistand og Dansk Folkeoplysnings Samråd for finansiel støtte. Flere bidrog med inspiration – se liste bagest i kataloget.

De 23 værktøjer blev udviklet og forfinet, og præsenteres med stolthed i dette idékatalog. Ideerne er ikke blevet til ved et skrivebord. Det er kendte og mindre kendte edutainment-værktøjer, som er testet i den virkelige verden.

Bliv edutainer! Få inspiration af kataloget eller kopier et bestemt værktøj eller et helt arrangement. Og se bagerst i kataloget hvad SFOF kan tilbyde indenfor politiske events og edutainment.

God fornøjelse!

SFOF

Drøm højt

Denne begivenhed sætter en positiv spiral i gang. Der skabes stemning og glæde, deltagerne overraskes, involverer sig med hinanden og genererer tanker og drømme om det gode liv. Der skal komme et værdigrundlag og konkrete forventninger til SFs partiforening i Herning ud af det.

Til formålet bruges seks edutainment-værktøjer:

- **Sang og stemning**

Lokalet er indrettet med stole i små klynger og ingen borde. Der er hyggebelysning og klassisk musik, når de 14 deltagere kommer ind. Der står øl, vin, vand, frugt og servietter på et bord. Der er et navneskilt til hver deltager. Der startes med en fællessang: 'Danmark for folket'.

- **Ønske-præsentation**

Efter sangen skal alle lukke øjnene og ønske noget SF vil gøre. Efter et par minutter bliver deltagerne bedt om at rejse sig op og hilse på hinanden med håndtryk. Den første de møder hilser de på med ordene: 'Jeg ønsker mig, at SF vil ...'. Det ønske man lige har hørt bringer man videre til den næste man møder med samme ord: 'Jeg ønsker mig, at SF vil ...'. Man bytter igen ønsker, og det nye ønske man lige har hørt bæres videre til den næste. Og så fremdeles. Når man møder sit eget ønske går man ud af legen. Der leges videre til alle har mødt deres eget ønske.

VISIONER FOR SFs POLITISKE ARBEJDE I HERNING
- inspirationsmøde for gamle og nye medlemmer
HK Herning - Vestergade 41 - Herning - 16 april 19.30-22.00

- **Værdispil**
Inspireret af ønskepræsentationen, finder hver deltager frem til de vigtigste fire værdier for SF. Hver værdi skrives på et stykke papir og værdierne lægges i prioriteret rækkefølge. I trepersoners grupper prioriteres i fællesskab de to vigtigste af de i alt 12 værdier.
- **Talebold**
En bold bruges som ordstyrer på den måde at kun den med bolden taler. Når en anden skal have ordet, kastes bolden videre til vedkommende.
- **Avisoverskrifter**
I nye tremandsgrupper besvares opgaven 'Hvad vil du gerne læse i Herning Folkeblad?' med forslag til tre overskrifter og tilhørende underrubrikker. Opgaven løses med værdierne i baghovedet.
- **Afskedsgave**
Der siges tak for i aften og alle trykker hinanden i hånden. Deltagerne får en symbolsk gave med hjem til minde om en god begivenhed. Det kan f.eks. være en notes-/drømmebog.

Vær særligt opmærksom på...

- Ikke at bruge for mange forskellige edutainment-værktøjer i samme arrangement. Det kan tage fokus fra indholdet.
- At holde ånden og den gode stemning hele arrangementet igennem: tænk også slutningen godt igennem.

Man kan også...

- Bruge 'lysbillede'-præsentation af værdier eller avisoverskrifter. Et 'lysbillede' eller en statue laves ved at personerne i gruppen stiller sig i en positur, der siger noget om værdien eller avisoverskriften.
- Pille værdispillet ud så der kommer fokus på avisoverskrifterne og det konkrete og handlingsrettede.

Hva' med kulturen?

Der er lige dele fokus på deltagernes oplevelse og på at bringe et vigtigt emne på dagsordenen. Målet er at give deltagerne noget med hjem og tale med naboen om, og at få kulturpolitikken omtalt i medierne.

Til formålet bruges tre edutainment-værktøjer:

- **Boksering**

Rummet indrettes som en boksering med deltagerne langs de fire vægge. Oplægsholderne står i ringhjørnerne med mulighed for at indtage gulvet i midten.

- **Location, scenografi og kulisser**

Flotte, professionelt udformede plancher eller bannere dekorerer lokalet. På nogle af bannerne er der spørgsmål, som deltagerne kan sætte 'ja-' eller 'nej-sedler' på. Andre illustrerer med tal og grafer hvor meget kulturen fylder i kommunens budget, og hvor mange og hvilke kulturinstitutioner der findes i kommunen. På andre igen har oplægsholderne stillet spørgsmål til deltagerne. Der er plads til at deltagerne kan skrive deres svar. Begivenheden holdes i Rønne Teaters café. Både stedet, de professionelt udformede bannere og de kompetente oplægsholdere er valgt for at signalere seriøsitet, kvalitet og klasse. Det kan måske få kulturpersonligheder og journalister til at dukke op. Den ene oplægsholder er direktør for teatret. Stedet er også valgt fordi caféen kan stå for bar og oprydning uden beregning.

- **Stem med fødderne og post-it afstemning**

Deltagerne bliver bedt om at stemme på forskellige løsninger. Der bruges to former for afstemning: Den ene form handler om at stille sig ved det banner med den eftertragtede løsning. Den anden om at sætte ja- og nej- sedler i hver sin farve på forskellige udsagn skrevet på et banner.

Man kan også...

- Hænge tomme plancher op til deltagernes spontane kommentarer, idéer el.lign. Vær opmærksom på, at det kræver et meget engageret eller meget inspireret publikum.
- Lade deltagerne skrive en besked på deres post-it-stemmesedler.

Vær særligt opmærksom på...

- At det ikke koster ret meget at få lavet de flotte plancher eller bannere, hvis man selv har lavet grafikken på computeren. De laves hos veludstyrede kopi-butikker.
- At der nærmest er tale om teater. Det betyder at koreografi og rekvisitter er vigtige. Skriv en drejebog over forløbet og lav evt. en mini-generalprøve med oplægsholderne. Eller hold et formøde med oplægsholderne, hvor de ser lokalet og en tegning af den planlagte indretning.
- Det er vigtigt i det hele taget at koordinere med oplægsholderne – også om indholdet. De skal vide hvad hinanden vil tale om, og det skal ordstyreren også. Det bedste er at oplægsholderne sender deres manuskript på forhånd.
- Skal der bruges spørgsmål til plancher, skal de også fremsendes på forhånd.

Fremtidens ældrepleje

Der sættes fokus på en væsentlig samfundsudfordring og skabes bred opmærksomhed om sosu'ernes arbejdsvilkår og værdigheden i ældrepleje. Socialdemokratiet og SF inviterer i fællesskab til debat om en vision for den fremtidige ældrepleje med oplæg af politikere fra forskellige partier.

Til formålet bruges to edutainment-værktøjer:

- **Rekvisitter**

Rekvisitter fra faget – f.eks. drikkebægre med tudekop, voksenbleer og sonder – ligger på nogle af stolene. Tingene tjener til illustration af temaet og er et anderledes indslag, der fremkalder smil og undren. Nogle mennesker husker bedst ved berøring af relevante eller irrelevante ting.

- **Forumteater**

På baggrund af oplæg og debat spiller skuespillerne scener om de dilemmaer og problemstillinger, der er kommet frem. Det er så at sige deltagerne, der instruerer skuespillerne og dermed får sat ord på de problemer og dilemmaer, de oplever. Det giver også mulighed for at se tingene lidt udefra. Ofte bliver løsningerne tydeligere på den måde.

Vær særligt opmærksom på...

- Annoncering, annoncering, annoncering! Plakater og flyers som distribueres til mange, f.eks. via en fagforening. Annoncer i relevante organer. Pressemeddelelse. Tænk også – men ikke kun – i elektroniske medier.
- Tænk også i omtale af arrangementet. Kan journalister lokkes til at deltage eller kan I selv skrive tekster og tage billeder, som den lokale avis kan bruge direkte?
- Forumteater er dyrt – omkring 20.000 kr. Men det er pengene værd at hyre professionelle da de både kan spille og styre processen. Er man flere partier eller organisationer om begivenheden er der også flere til at betale.

Man kan også...

- Bruge rekvisitter som adgangskort. Dvs. at deltagerne selv skal medbringe rekvisitter. Det får deltagerne til tankemæssig at indstille sig på aftenens tema og måske gøre sig nogle overvejelser inden de kommer. Det er mest oplagt hvis de inviterede selv arbejder med området.
- Bruge forumteater til politikudvikling.

Inspiration til valgkamp

Denne begivenhed handler om at tænke ud af boksen og inspirere hinanden til nye opmærksomhedsskabende aktiviteter i forbindelse med en helt almindelig og velkendt begivenhed som en valgkamp er for et parti.

Til formålet bruges tre edutainment-værktøjer:

- **Mød nye mennesker nye steder**

To partiforeninger bringer medlemmer sammen til fælles idéudvikling af deres kommende individuelle kommunale valgkampe. Begivenheden finder sted hos en tredje partiforening, der ikke deltager, i stemningsfulde rammer på en gammel præstegård.

- **Bryd-barrieren-bingo**

Der laves en 'bingo'-plade hvor der i felterne f.eks. står 'elsker jazz', 'har ingen blindtarm', 'kører mountainbike' og andre ting. Deltagerne går rundt mellem hinanden og forsøger at finde personer i gruppen, som har et af de karakteristika der står på pladen. Den der først har pladen fyldt med navne har vundet.

- **Stem med fødderne**

Efter et inspirationsoplæg af partiets kampagnekonsulent frembringer en brainstorm i små grupper en række vigtige emner for den kommende valgkamp. Emnerne skrives på plancher, der hænges på væggene. Deltagerne stiller sig ved den planche de vil give første prioritet. Afstemningsresultatet noteres. Derefter flytter deltagerne sig til anden prioritet. Også det resultat noteres. Og endelig flytter man sig til tredje prioritet. Resultatet af afstemningen bliver brugt til planlægning af valgkampen i de to partiforeninger.

Vær særligt opmærksom på...

- At tjekke muligheden for at hænge plancher på væggene – og husk planche-papir og tape, tegnestifter eller 'elefantsnot'.
- At give rigeligt tid til at stemme med fødderne. Snakken mellem deltagerne undervejs er vigtig.
- At prioritere annoncering for at få deltagertallet op.
- At finde et tilgængeligt sted eller evt. arrangere transport.

Man kan også...

- Lave en styret brainstorm i de små grupper. F.eks. ved at bede grupperne skrive idéer på papirsduge på bordene. Efter noget tid bytter grupperne borde og videreudvikler de ideer der står på dugen. Efter endnu lidt tid byttes igen. Denne gang slettes de dårligste idéer og de bedste prioriteres indbyrdes eller kan indgå i en stem-med-fødderne-prioritering.
- Bytte kommune, sådan at man kommer med inspiration til hinandens valgkamp i de to partiforeninger.

Hvad er venstrefløjens projekt?

Denne begivenhed handler om at få lidt 'luft under vingerne' på et traditionelt debatarrangement med tre oplægsholdere og 20 mødedeltagere.

Til formålet bruges tre edutainment-værktøjer:

- **Scenografi**
Oplægsholderne sidder i traditionelt panel: på række bag et bord, sammen med ordstyreren. Deltagernes stole stilles i halvcirkler i rækker, således at man også kan se hinanden.
- **Sangoplæg**
Der startes med en sang fra den røde sangskat og synges jævnlige gennem begivenhedens forløb. En god sangstemme synger for, for at sikre at sangen gjalder og klinger. Sangteksterne er i sig selv med til at besvare overskriftens spørgsmål og supplerer oplægsholdernes input.
- **Postkort**
Der uddeles postkort ved indgangen. Efter den første sang bedes deltagerne om med få ord om at skrive hvad socialisme er. Kortene samles ind i den første pause. Som afbrud i forløbet efter pausen læses nogle af postkortene op.

Vær særligt opmærksom på...

- God skiltning – især hvis det er svært at finde lokalet.
- Lokale og indretning i øvrigt. Skal det være seriøst og højtideligt eller skal det være mere sprælsk?
- At det er oplægsholderne, der bærer arrangementet. Det er ikke nok at de er kloge. De skal også være interessante at høre på.

Man kan også...

- Starte med at præsentere sig ved at gå rundt mellem hinanden og bytte navne: Første gang man hilser på én siger man sit eget navn. Det navn man hører præsenterer man sig med overfor den næste. Og så fremdeles til man hører sit eget navn og derfor går ud af legen. Det letter stemningen og øger trygheden hos deltagerne.
- Bryde begivenheden op ved at lave kort summesnak i små grupper med 2-3 deltagere, evt. med deltagelse af oplægsholdere. Det aktiverer deltagerne og skaber mere dialog mellem oplægsholdere og deltagere.
- Scenografien kan gøres mere utraditionel ved at bruge 'boksering' med oplægsholderne i ringhjørnerne deltagere på fire langsider. Se eksempel side 4.
- Bruge postkort-input efterfølgende som inspiration. Eller i stedet bruge værktøjet til sidst som en måde at lade deltagerne konkludere eller evaluere.

På Holbæk Havn

Denne begivenhed er en debat der også handler om at opleve, lytte og se. Det handler om nyt, dyrt boligbyggeri, om bådelaugets og den gamle havn og det handler om skibet Emma og en kop kaffe. Det centrale i begivenheden er Holbæk Havn. Debatten foregår derfor både til lands og til vands.

Til formålet bruges to edutainment-værktøjer:

- **Walk'n'talk**

Der holdes et gående oplæg gennem de aktuelle områder: bådelaugets område, gennem et nybygget dyrt boligbyggeri langs havnen og gennem det gamle havneområde. To oplægsholdere afløser hinanden. Den ene er formand for laugets, den anden er formand for en forening til bevarelse af den gamle havn. Begge oplægsholdere ønsker altså at bevare den gamle havn og er kritiske overfor nybyggeriet.

- **On-location – fra to sider**

Selve debatten holdes på skibet Emma, hvor deltagerne får varmen og en kop kaffe, samtidig med at de nu får havnen at se fra søsiden. Til at sætte debatten i gang er der inviteret en repræsentant for nybyggeriet.

Både walk'n'talk og on-location gør debatten konkret.

Vær særligt opmærksom på...

- Sceneskiftet mellem gåturen på havnen og sejlturen. Det kræver lidt ekstra at få debatten ordentligt i gang ude på skibet.
- At turen vil blive lang, næsten uanset hvordan den arrangeres. Sørg derfor for pauser og forplejning og overvej målgruppe og tidspunkt nøje.
- At styre debatten på en god måde, så alle – trods uenigheder – føler sig godt tilpas. Få rundet debatten godt af.
- At tænke over om der skal komme noget konkret ud af begivenheden, eller det er oplevelsen og debatten i sig selv, der er formålet.

Man kan også...

- Slutte af med skipperlabskovs på en havneknejspe.
- Nøjes med en kort version: sejlturen hvor alle oplæg og debatten kan holdes.

Running intro

Deltagerne bringes i bevægelse. De skal finde og opsøge oplægsholderne fremfor passivt at få oplægsholderne bragt til sig. Hele byen gøres til et læringsrum.

Til formålet bruges fire edutainment-værktøjer:

- **Byen som læringsrum**

Formålet er at give en introduktion til SF i København – det røde København. At bruge hele byen som læringsrum giver en oplevelse af at politik er relevant alle steder. Deltagerne bevæger sig gennem byen på cykel fra sted til sted: Fristaden Christiania, det boligsociale arbejde i Rabarberlandet på Nørrebro, Christiansborg og Københavns Rådhus. Hvert sted er der en oplægsholder.

- **Orienteringsløb**

Find din oplægsholder! Deltagerne inddeles i hold og får udleveret hver sin rute med indlagte poster (oplægsholdere), opgaver og små events. På cykelturen er der masser af tid til at snakke sammen og oplevelser at snakke om.

- **Champagne og aktivistfest**

Inden afgang til middag og aktivistfest, hvor de nye medlemmer kan få kontakter med andre aktive medlemmer, er der afrunding af arrangementet med et glas champagne. Champagne er måske ikke et edutainment-værktøj, og så alligevel: det er overraskende og det signalerer med sin kostbarhed i denne sammenhæng, at deltagerne er noget særligt værdifuldt: de er nye medlemmer af SF.

- **Post-it-evaluering**

Alle deltagerne bliver bedt om at skrive 3 gode ting på en grøn seddel og 3 dårlige på en rød og sætte dem op på en væg. Det er en god måde at få alles mening på kort tid.

Man kan også...

- Starte med bryd-barrieren-bingo som introduktionsleg. Se eksempel side 6.
- Slutte med en quiz med spørgsmål fra turen.

Vær særligt opmærksom på...

- At begivenheden tager tid, næsten uanset hvordan den planlægges. Tænk derfor over målgruppe og tidspunkt.
- At det er godt med forplejning undervejs. Aftal med oplægsholderne om der f.eks. skal være kaffe og kage. Og bed deltagerne om at tage madpakke med.
- At deltagerne formentlig er interesseret i at bruge meget tid på posterne og mindre på at køre på cykel.

‘Priser’

SFOF kan tilbyde det meste inden for politiske events og edutainment: fra idéer og rådgivning til gennemførelse af totalarrangementer, og vi samarbejder gerne med andre om begivenhederne.

Vores eneste begrænsning er tid, fordi SFOF bygger på frivillig og engageret arbejdskraft, som efterspørges mange steder. Derfor kan vi desværre ikke nå alt det vi gerne vill!

Kontakt os alligevel med en opgave, et ønske, en idé eller andet. Betalingen kan falde i form af kolde kontanter (dem er vi glade for!) eller i form af en modydelse eller givtigt samarbejde. Se ‘prislister’ nedenfor.

Pengepriser

Mod et rimeligt honorar, der blot skal dække SFOFs omkostninger, tilbydes følgende:

- Idéer til edutainment, dvs. oplevelsesbaserede møder, debatter, konferencer, o.lign.
- Rådgivning: telefonrådgivning og face-to-face rådgivning
- Fælles idéudviklingsmøder
- Udvikling af specialdesignede eventkoncepter
- Styring: ordstyring, processtyring o.lign.
- Totalentreprise: gennemførelse af hele arrangementer, begivenheder, events og andre edutainment-arrangementer
- ‘Magic Meeting Box’ med utraditionelle rekvisitter og idéer til møder mv. udarbejdet af Bo Krüger for Teknologisk Institut.

Kontakt SFOF og få oplysning om prisen på: 35 35 84 64 eller sfof.dk.

Noget for noget

SFOF tager også mod andet end penge. Det kan være arbejdskraft som frivillig, særlige kompetencer eller erfaring, gode kontakter til ressourcepersoner eller kendisser, mulighed for at trække på fonde eller andre finansieringskilder, materialer og andre ressourcer som f.eks. transportmuligheder eller annonceringsmuligheder.

Strategisk samarbejde: SFOF ønsker at indgå strategisk samarbejde med organisationer, virksomheder, foreninger, o.lign., som har værdier i overensstemmelse med SFOF. Formålet med samarbejdet er at udvikle vores aktiviteter ved hjælp af fælles ressourcer, så begivenhederne bliver større, flere og bedre. Tanken er at slå pjalterne sammen i fælles arrangementer. Måske kan I stille med en grafiker, en varevogn og stor hal, og SFOF kan stille med en foredragsholder, 10 aktivister og en tekstforfatter, eller?

Aktivist-timer: Som frivillig i SFOF – enten i bestyrelsen eller i aktivistnetværket – får du adgang til de ressourcer og kompetencer SFOF råder over.

Ring til SFOF og få en snak om mulighederne for at lave aftaler om noget-for-noget betaling, for at blive strategisk samarbejdspartner eller blive frivillig aktivist på: 35 35 84 64 eller sfof.dk.

Henvisninger og inspiration:

- Bo Krüger, inspirator på Snoghøj
»Mødeledelse«, Børsens Forlag, 2006
www.movingminds.dk
- Rebekka Knudsen, inspirator på Snoghøj
Formand for SFOF: www.sfof.dk
- Mimo Antabi, inspirator på Snoghøj
Center for Kunst og Videnskab på Syddansk Universitet: http://www.sdu.dk/Om_SDU/Institutter_centre/CKV.aspx
- Nini Jetsmark, inspirator på Snoghøj
'Kogebog' for Det gode møde", Dansk Folkeoplysnings Samråd, 2006
Dansk Folkeoplysnings Samråd: www.dfs.dk
- Wikipedia om edutainment-teorier
http://en.wikipedia.org/wiki/Edutainment#Educational_theories

Socialistisk Folkeoplysningsforbund